

5 **Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk
maandag 26 november 2012**

(met ingang van 23 februari 2012 stelt de raad de notulen niet meer vast maar de Besluitenlijst van de raad)

10 **Aanwezig:** De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn
Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks),
15 mevrouw M. van Gink (PvdA), mevrouw A.B. van Houweligen-Saugerud (PvdA), de heren
J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (groep Koppes),
P. Kranendonk. (SGP), J. Louter (ChristenUnie), mevrouw E. Mans-Los (groep Koppes), de
20 heren P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (Groep Koppes), G.J. van Nes (LR), mevrouw
P.J. van Nes-de Man (groep Koppes), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR),
W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester
(PvdA), de heren B.A. Ros (D66/GroenLinks), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en
A. Stout (LR)
De wethouders: H. Dokter, A. den Ouden, J. Stout en M.A. Vroegindeweyj
Gast: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele, verkenner

25 **Griffier:** De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig: -

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

30 **1. Opening en vaststelling van de agenda**

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Een bijzondere raadsvergadering. Het is een extra raadsvergadering. Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen. De raad is compleet.
35 Kunnen we de agenda vaststellen? Dat is het geval.

2. Verslag van de verkenner naar de mogelijkheden binnen de Ridderkerkse gemeenteraad voor een zo breed en stabiel mogelijke steun voor het college

Welkom, mevrouw Nienhuis, voor een toelichting op uw verslag.
40 Daarna krijgen de raadsleden de gelegenheid om vragen te stellen en om in twee termijnen met elkaar te debatteren. Er is maar een instantie die over het vervolg gaat en dat is de raad. U gaat met elkaar in debat. Twee termijnen. Mevrouw Nienhuis, het woord is aan u.

45 **Mevrouw Nienhuis:** Dank u wel, voorzitter. Ik vind het bijzonder om hier te zijn en uw opdracht te mogen krijgen. Ik heb de opdracht eerder dan afgesproken kunnen afronden, dankzij de openheid van u, met wie ik heb gesproken. Dank u wel voor uw openheid.

De opdracht die op 16 oktober werd geformuleerd, luidde als volgt.

- 50
- onderzoek welke mogelijkheden er binnen de raad zijn voor een zo breed en stabiel mogelijke steun voor een college;
 - treed daartoe in overleg met alle raadsfracties en de groep Koppes;
 - breng daarover schriftelijk (openbaar) verslag uit aan de raad voor 1 december 2012.

55 U hebt mij benaderd en op 18 oktober ben ik begonnen met het uitnodigen van de fractievoorzitters voor een gesprek. Ik ben begonnen met de fractievoorzitter van de groep Koppes.

5 De gesprekken hebben plaatsgevonden in twee tranches, op 22 en 27 oktober. Ik heb de volgende drie vragen gesteld.

- Hoe kijkt u tegen de huidige situatie aan?
- Welke opties ziet u voor u waarmee we verder kunnen gaan?
- Hoe kijkt u tegen de wenselijkheid en haalbaarheid van die opties aan?

10 Iedereen heeft open met mij gesproken. Dat leverde een beeld op. Ik heb ook de burgemeester en de griffier gesproken en hun gevraagd op welke manier zij betrokken wilden worden en om ondersteuningsafspraken te maken.

15 Het was vlak voor de begrotingsraad. Dat was een belangrijke vergadering na het debat dat u met elkaar hebt gehad op 16 oktober. Het was een eerste lakmoesproef hoe u met elkaar als raad omging in de nieuwe verhoudingen. Ik heb daarna opnieuw met iedereen bilateraal telefonisch contact gehad en gevraagd hoe zij de begrotingsraad hadden ervaren. Er was een unaniem gevoel dat de begrotingsraad goed was gegaan. Het was ook unaniem dat iedereen gesterkt was in zijn eigen mening. Dit leidde niet tot veranderingen van hetgeen u eerder met mij had gedeeld.

20 Ik heb daarna op 7 november de balans opgemaakt van wat ik had gehoord en de vervolgstap. Ik heb een optie gezien die ik het meest kansrijk achtte en die heb ik met de desbetreffende fractievoorzitters gedeeld. Zij stonden open om erover te praten. Dat gesprek heeft op 25 14 november plaatsgevonden. In die bijeenkomst heb ik afgetast of de optie het meest kansrijk was. Na die bijeenkomst heb ik bevestiging ervaren en heb ik tegen de burgemeester en griffier gezegd dat ik tot een advies kon komen. We hebben toen afgesproken om dat met alle fractievoorzitters en de voorzitter van de groep Koppes te delen en af te spreken hoe verder te gaan. Dat gesprek vond afgelopen donderdag plaats en dit debat is daar de uitkomst van. Dit is de aanpak die ik heb gevolgd.

30 Hoe zag de inhoud eruit?

U hebt het verslag kunnen lezen, maar ik loop het toch even langs. De opties die genoemd zijn, zijn de opties die de fractievoorzitters en voorzitter van de groep Koppes hebben genoemd.

- 35
1. Huidige coalitie (minderheidscoalitie) met gedoogsteun door de groep Koppes; groep Koppes zou in deze optie op ad-hocbasis afwijkend kunnen stemmen.
 2. Huidige coalitie zonder officiële gedoogsteun; de huidige minderheidscoalitie zou verder gaan en per onderwerp een meerderheid moeten zien te verwerven.
 3. Huidige coalitie met officiële gedoogsteun door andere partijen; de huidige minderheidscoalitie zou doorgaan, waarbij ze vooraf voor de resterende periode zeker is van gelegenheidscoalities op de belangrijke onderwerpen die nog komen.
 4. Verbrede coalitie; de huidige coalitie zou worden uitgebreid met een of twee partijen waarmee weer een meerderheid zou ontstaan. Basis zou zijn een nieuw coalitieakkoord op hoofdlijnen voor de resterende periode.
 - 45 5. Nieuwe coalitie formeren; er zou een nieuwe meerderheidscoalitie gevormd worden met een nieuw coalitieakkoord op hoofdlijnen voor de resterende periode.
 6. Een “zakenkabinet”; de definities hiervan zijn “een kabinet van bewindspersonen wier doel is eerder de lopende zaken te behartigen dan om een bepaald politiek programma uit te voeren” en “een kabinet dat het land uit de moeilijkheden moet halen. Het bestaat uit gespecialiseerde ministers die helemaal geen binding met politieke partijen hebben” (bron: www.woorden.org). Zoals er in de verkenning over gesproken is, werd het gezien als een coalitie van alle partijen, met op verschillende onderdelen verschillende coalities, met wethouders die boven de partijen staan (deels van buiten; zonder Ridderkerks politiek verleden). Voor de Ridderkerkse situatie zou dit zijn een coalitie van alle partijen met op verschillende onderdelen verschillende coalities met wethouders die boven de partijen staan.
- 50
- 55

5

Ik heb iedereen gevraagd hoe men aankijkt tegen de door hem of haar genoemde opties. Daar ontstond het volgende beeld van de mogelijkheden.

10 De optie huidige coalitie met gedoogsteun door de groep Koppes.
Deze optie is door de groep Koppes genoemd en door een aantal fracties niet specifiek benoemd. Bijvoorbeeld door D66/GroenLinks, het CDA en de ChristenUnie. Door anderen is zij wel genoemd: door SGP, Leefbaar Ridderkerk en de VVD. Zij hebben erbij gezegd dit weinig stabiel te achten.

15 Optie 2, huidige coalitie zonder officiële gedoogsteun, is genoemd door de PvdA als meest realistisch onder voorwaarden. Zij is ook genoemd door D66/GroenLinks en het CDA omdat dit op zich oppositiepartijen de mogelijkheid biedt om invloed uit te oefenen. Tegelijkertijd gaven zij en ook de VVD aan, dat dit niet hun voorkeur heeft.

20 De derde optie: Huidige coalitie met officiële gedoogsteun is genoemd door de SGP. Als er met een minderheidscoalitie wordt gewerkt, kan dat alleen als je vooraf helderheid hebt op welke onderdelen een meerderheid is. Zij is ook genoemd door het CDA maar dan in het licht dat het CDA er niet voor kiest om officiële gedoogsteun te verlenen.

25 De optie verbrede coalitie is door alle partijen behalve groep Koppes genoemd. Dit heeft voor een aantal fracties voorkeur: Leefbaar Ridderkerk, SGP, D66/GroenLinks en de ChristenUnie. Zij is genoemd door de PvdA, VVD en CDA als 'een optie', waarbij de PvdA aangaf twijfels te hebben aan een meerwaarde gezien de tijd die rest tot de verkiezingen.

30 Een heel nieuwe coalitie heeft niemands voorkeur gekregen. Omdat als nadelen genoemd werden: een gebrek aan bestuurlijke stabiliteit (PvdA en CDA) en het CDA noemde ook financiële consequenties, zoals wachtgeldverplichtingen.

35 De laatste optie, het zakenkabinet is als enige genoemd door de VVD en dit had ook de voorkeur van de VVD. Daarmee is het beeld uit de eerste ronde duidelijk geworden aan mogelijke opties.

Toen ben ik gaan kijken wat dit voor beeld oplevert en ik schat een verbrede coalitie het meest kansrijk.

40 Ik heb gekeken welke coalitie het meest kansrijk was. Ik ben begonnen te kijken naar D66/GroenLinks. Omdat zij aangegeven hebben er neutraal in te staan en te kijken waar zij het meeste van hun programma kunnen realiseren. Als dat via een deelname aan een coalitie kan, staan zij ervoor open.

45 Vervolgens ben ik gaan kijken welke andere partijen mogelijk in beeld waren. PvdA en CDA hebben aangegeven dat niet te willen. De VVD gaf aan dat het kan. De ChristenUnie gaf aan dat gezien het feit dat zij het kleinst is, dit niet het eerste is waar zij aan denkt.

50 Tegelijkertijd heb ik overwogen dat als D66/GroenLinks ervoor open zou staan, het handig zou zijn dat zij samen met een andere partij overeenstemming op een aantal inhoudelijke onderwerpen had. Die kans achtte ik groter bij de ChristenUnie dan bij de VVD. Ik ben deze optie D66/GroenLinks, ChristenUnie, Leefbaar Ridderkerk en SGP eerst individueel bij de fractievoorzitters gaan aftasten. Zij stonden allemaal open voor een gesprek.

55 Dat gesprek vond plaats op 14 november en ging goed. Er is op hoofdlijnen gekeken naar kansen en heb ik gekeken naar relaties en opties om er op personeel gebied uit te komen, zonder dat in detail te hebben verkend heb ik daarin voldoende basis geproefd om u vanavond dit voorstel te kunnen aanbieden.

5 Dat is de procedure zoals die is gelopen. Dit is het resultaat ervan en dit is mijn advies aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nienhuis. Zijn er vragen? De heer Van der Spoel, VVD.

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, een vraag naar aanleiding van een zin op bladzijde 5 over de combinatie VVD. Ofwel met D66/GroenLinks ofwel met de ChristenUnie zou deelname voor die coalities minder interessant maken op inhoudelijke gronden.

15 Moet ik die zin zo lezen dat D66/GroenLinks en de ChristenUnie aangeven dat zij wel een coalitie zien zonder de VVD of dat uw opdracht was een zo stabiel mogelijke coalitie te vormen? Of zo breed mogelijk?

Mevrouw Nienhuis: Beide fractievoorzitters hebben niet aangegeven alleen mee te willen doen als de VVD niet zou meedoen. Zij hebben wel aangegeven dat de combinatie D66/GroenLinks en ChristenUnie elkaar versterkt als ze samen deel kunnen nemen aan deze coalitie. Vervolgens is het de vraag of dat nog verder verkend moest worden, dus ook de VVD uitnodigen. Ik heb overwogen, op basis van de gesprekken, dat ik die optie minder kansrijk acht.

25 **De voorzitter:** Anderen nog? Dat is niet het geval. We gaan over tot het debat. We hebben een sprekersvolgorde afgesproken. Het woord is aan de heer Neuschwander.

30 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, begin oktober, kort voor de raadsvergadering van 4 oktober jl. is er een breuk ontstaan binnen onze fractie. Hierbij werd duidelijk dat de huidige coalitiepartners Leefbaar Ridderkerk en SGP niet meer per saldo op een meerderheid konden rekenen in de Ridderkerkse raad.

35 Kort hierop volgde een raadsdebat op 16 oktober waar dit onderwerp uitdrukkelijk aan de orde is gekomen. Voorzitter, onze fractie is een groot voorstander van een stabiele bestuurlijke situatie. Zeker in deze moeilijke tijd. Ridderkerk is een financieel stabiele gemeente en moet dat ook op politiek en bestuurlijk vlak zijn. Met deze insteek hebben wij met onze coalitiepartner SGP het initiatief opgepakt om onder leiding van een neutrale verkenners het politieke speelveld in Ridderkerk te verkennen.

40 Mevrouw Nienhuis die hier vanavond verslag gedaan heeft van haar verkenningsonderzoek is unaniem door de raad gevraagd voor deze opdracht. We zijn nu ruim vijf weken verder en vanavond heeft mevrouw Nienhuis haar bevindingen aan de raad gerapporteerd. Allereerst mevrouw Nienhuis, namens onze fractie onze dank voor alle energie die u hierin heeft gestoken.

45 Samen met u komen wij tot de conclusie dat het voorliggende voorstel een goede basis biedt voor onderhandelingen de komende weken. Inhoudelijk zal nu moeten blijken of gesprekken tussen de beoogde coalitiepartners ChristenUnie, D66/GroenLinks, SGP en Leefbaar Ridderkerk tot een akkoord kunnen leiden. Wij hebben er in ieder geval het volste vertrouwen in.

50 Afrondend, voorzitter, we gaan om de tafel en we hopen u op niet al te lange termijn te informeren over de uitkomsten van deze onderhandelingen.

De voorzitter: De heer Smit, SGP.

55 **De heer Smit:** Voorzitter, in de op 16 oktober jl. gehouden raadsvergadering heeft de SGP gesteld zich terdege bewust te zijn van het feit dat Ridderkerk een goed en zo stabiel mogelijk bestuur verdient.

5 Om die reden hebben wij het initiatief van Leefbaar Ridderkerk voor een verkenningronde van harte ondersteund. De SGP is in het nut van zo'n verkenning bevestigd door het in de afgelopen weken voltrokken proces.
Mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele heeft als verkenner op verzoek van de
10 gemeenteraad de verschillende opties in kaart gebracht om een zo breed en stabiel mogelijke steun voor een college tot stand te brengen.

De meningen over de haalbaarheid en de wenselijkheid van de diverse opties lagen uiteen, zo rapporteert zij. Het grootste draagvlak bleek te bestaan voor de optie 'verbrede coalitie'.
15 Als meest kansrijke invulling van deze optie acht zij een coalitie van Leefbaar Ridderkerk, SGP, D66/GroenLinks en ChristenUnie. In een gezamenlijk gesprek met deze fractievoorzitters heeft zij zich ervan vergewist dat deze optie kansrijk is, zowel op inhoudelijk, personeel als relationeel vlak. Deze constatering leidt tot haar advies te pogen deze coalitie te formeren.

20 Mevrouw de voorzitter, het rapport van mevrouw Nienhuis is net als haar aanpak helder, zakelijk, kort en krachtig. De SGP heeft daar niets aan toe te voegen dan expliciet te melden zich te herkennen in de analyse en de conclusie te delen.
En niet te vergeten, maar niet minder welgemeend: mevrouw Nienhuis heel hartelijk dank te zeggen voor haar inspanningen.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter.
Ik begin met een citaat: "Laat een ding duidelijk zijn: Ridderkerk is totaal niet gebaat bij een bestuurlijke crisis. Ridderkerk en de Ridderkerkers zijn de verliezers. De meerderheid van de
30 inwoners heeft een mandaat aan de coalitie van Leefbaar Ridderkerk en de SGP gegeven, maar die kunnen dat blijkbaar niet of niet meer waarmaken. En juist nu is een sterk bestuur nodig om aan te pakken en door te pakken. Grote uitdagingen komen op ons af die geen minuut uitstel dulden."
35 Voorzitter, die woorden heeft de VVD uitgesproken in de raadsvergadering van 16 oktober jl. ten aanzien van de onbestuurbaarheid van Ridderkerk door het uiteenvallen van de fractie van Leefbaar Ridderkerk en dus van de coalitie.
Want zeker in deze moeilijke economische tijden is een stabiele bestuurlijke situatie van groot belang voor de toekomst van Ridderkerk.

40 Een ander citaat van de VVD uit diezelfde raadsvergadering: "De grote vraag vanavond is: waar staan we nu als Ridderkerk juist om krachtig voor de belangen van Ridderkerk op te kunnen komen?" Einde citaat.
Deze zin heeft vanavond echter een heel andere dimensie.
45 Daarom moeten we het verslag van de verkenner mevrouw Nienhuis-van Doremaele zeer serieus nemen. We willen onze grote dank aan haar adres uitspreken voor haar voortvarende aanpak en helder verslag, zeker omdat deze opdracht in bestuurlijk Nederland toch redelijk uniek is. Of we daar trots op moeten zijn, zal ik hier maar buiten beschouwing laten.

50 De VVD heeft zich in het gesprek met de verkenner constructief opgesteld, juist omdat we de urgentie van een stabiele bestuurlijke situatie voelden.
De beschouwing van de context van de verkenner is glashelder. De VVD heeft daarom nadrukkelijk aangegeven onderdeel te willen zijn van de oplossing en geen onderdeel te willen zijn van het probleem.

55 De VVD heeft daarbij haar voorkeur uitgesproken voor een "zakenkabinet" of om op gemeentelijk niveau te spreken een "zakencollege". Zoals in het verslag staat "een coalitie van

5 alle partijen met op verschillende onderdelen wisselende coalities met wethouders die boven de partijen staan". Gelet op de situatie en de verhoudingen zoals die zich sinds 2010 in de raad aftekenden was dit voor ons de meest logische keus. De optie van een verbrede coalitie leek ons juist gelet daarop vrijwel onmogelijk.

10 Het rapport van de verkenner geeft echter een andere uitkomst. D66/GroenLinks en ChristenUnie zijn voornemens om de coalitie te versterken. Dat respecteren we. Aan genoemde twee partijen wel de vraag hoe we de zin in het rapport "Een combinatie van VVD met ofwel D66/GroenLinks ofwel ChristenUnie zou deelname voor die partijen minder interessant maken op inhoudelijke gronden" moeten lezen. Ik heb dit zojuist ook aan de verkenner gevraagd.

15 De optie die volgens de verkenner het meest kansrijk is, namelijk een verbrede coalitie van Leefbaar Ridderkerk, SGP, D66/GroenLinks en ChristenUnie, moet naar onze mening razendsnel vorm worden gegeven. In het verkennend gesprek tussen de vier partijen is door alle partijen volgens het rapport aangegeven dat het een kansrijke optie is, zowel op

20 inhoudelijk, personeel als relationeel vlak. Dit legt een grote verantwoordelijkheid bij die partijen om dat ook waar te maken.

De inwoners van Ridderkerk hebben recht op een snel en duidelijk resultaat zonder enig voorbehoud. De toekomst van Ridderkerk is te belangrijk.

25 Wij zien uit naar het resultaat op zo kort mogelijke termijn. Ridderkerk moet vooruit. En snel ook.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Eigenlijk had mevrouw Ripmeester van de PvdA eerst het woord moeten hebben. Met excuses.

30 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel. We komen allemaal aan de beurt.

Met belangstelling hebben we het rapport van de verkenner gelezen. Het proces verliep in goede sfeer.

35 We zitten in deze fase omdat Leefbaar Ridderkerk een deel van haar fractieleden uit de fractie heeft gezet. Dat is anders dan een gebruikelijke afsplitsing waarbij fractieleden een partij de rug toe keren. Bij monde van partijvoorzitter en zittend wethouder Henk Dokter is hun te verstaan gegeven dat er voor hen geen plaats meer was. Dus was er geen meerderheid meer en was Ridderkerk bestuurlijk instabiel. En worden zij daarvoor beloond?

40 Alle fracties waren 16 oktober doordrongen van de ernst van de situatie en hebben collectief de verantwoordelijkheid genomen. De veren zijn niet alleen van Leefbaar Ridderkerk.

45 Voorgesteld wordt om zowel SGP als Leefbaar Ridderkerk in de coalitie te behouden en uit te breiden met ChristenUnie en D66/GroenLinks. Het tramstandpunt is geen blokkade meer zoals bij de eerdere formatie. Er is nu meer evenwicht.

Na de uitspraken en emoties in de radio-uitzending van zaterdag 10 november lag het niet direct in de lijn van de verwachtingen. Er zit duidelijk pit in de nieuwe coalitiepartijen.

50 Groep Koppes wilde wel gedogen, wat in lijn is met het weer verwijderde bericht op de site van Leefbaar Ridderkerk over de komst en toekomstige samenwerking van twee groepen Leefbaar.

De VVD staat inhoudelijk dicht bij de oude coalitie. Maar zit er toch niet bij.

55 Na vaststelling van het rapport kunnen we informatie verwachten over een coalitieakkoord en de samenstelling van het nieuwe college. Het kan toch niet dat, na wat er gebeurd is, iedereen gewoon blijft zitten? Ook al zijn wethouders duur, bij aantreden en ook daarna nog bij wachtgeld.

5 In het vrijdag jl. geplaatste en weer verwijderde bericht op de site van de ChristenUnie hebben we kunnen lezen dat zij gevraagd is om 0,5 fte wethouder te leveren. Is dat D66/GroenLinks ook gevraagd en/of vaardigen zij om kostentechnische bezuinigingsredenen samen een wethouder af? Interessant is door wie het is gevraagd, wie heeft de lead?

10 Wij verwachten voor de toekomst een kanteling. Er wordt al jaren vooral bezuinigd in de welzijns- en zorghoek. De PvdA fractie is zeer blij met de zinsnede in de brief van de ChristenUnie dat zij voor deelname aan de coalitie “een vernieuwd collegeprogramma met in ieder geval een duidelijke aanpassing en uitbreiding van de sociale paragraaf” terug wil zien.

15 Door deelname van D66/GroenLinks verwachten wij meer aandacht voor de groene en duurzaamheidsagenda. En een beter evenwicht ten aanzien van de inzet op duurzaam minder bezuinigingsgevoelig openbaar vervoer. Wij verwachten geen coffeeshop, maar wel een opstelling bijvoorbeeld in lijn met de adviezen van de jongerenraad.

20 De kanteling als gevolg van de deelname van ChristenUnie en D66/GroenLinks wordt hopelijk op korte termijn zichtbaar in een fris coalitieakkoord. Dat niet weer een opsomming van algemeenheden en politieke correctheden is, maar een concretere invulling zal krijgen. Een stabiel plan voor het laatste jaar waardoor duidelijk wordt wat D66/GroenLinks en ChristenUnie gaan bereiken en wat hun wordt gegund door SGP en LR.

25 Wij verwachten dat de ingezette kanteling naar groener en vooral socialer, duidelijk zichtbaar wordt door zeer concrete ombuigingen van de bezuinigingsrichting bij de invulling van de kadernota. Laten we van 2014 een mooi groen en sociaal jaar maken en 2013 gebruiken om te zorgen dat er niet meer mensen tussen wal en schip terechtkomen. Wij wensen alle partijen veel wijsheid en een warm hart toe.

30 En wij bedanken Miriam Nienhuis voor haar inzet. Dank u wel, voorzitter.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. D66/GroenLinks wil graag beginnen met het uitspreken van waardering aan de verkenner voor het voorliggende rapport. We hebben het proces en de gesprekken met de verkenner als zeer waardevol ervaren.

40 Tijdens de extra raadsvergadering op 16 oktober, over de bestuurlijke crisis, heeft D66/GroenLinks bezorgdheid uitgesproken over de ontstane bestuurlijke situatie in Ridderkerk. We hebben aangegeven dat een onstabiele politieke situatie niet gunstig is voor Ridderkerk in een tijd die al onzeker is. Desondanks heeft D66/GroenLinks het verloop van de begrotingsraad op 1 november jl., waar door alle partijen naar meerderheden gezocht moest worden, als prettig ervaren. Maar ondanks deze ervaring, ging en gaat onze voorkeur uit naar een meer stabiele politieke situatie en dat is in onze ogen een coalitie met een meer stabiele politieke meerderheid. Deze opvatting hebben wij geuit naar de verkenner, wetend dat het vormen van een stabiele meerderheid met nog geen anderhalf jaar naar de verkiezingen geen gemakkelijke opgave was en is. Voor D66/GroenLinks was en is deelname aan een eventueel nieuw te vormen coalitie een mogelijkheid waarin wij, als wij voldoende van onze standpunten kunnen terugvinden, eventueel zouden kunnen deelnemen. Ook dit hebben wij aan de verkenner aangegeven.

55 Voorzitter, D66/GroenLinks kan zich goed vinden in de conclusie van de verkenner dat een combinatie van Leefbaar Ridderkerk, SGP, D66/GroenLinks en de ChristenUnie een kansrijke

5 mogelijkheid is voor een stabiele coalitie. Wij staan positief tegenover de verdere besprekingen over deze coalitie. De eerste inventarisatie tussen partijen biedt in ieder geval perspectief.

10 Voorzitter, ik sluit af met de complimenten aan de verkenner die ondanks deze lastige omstandigheden een goed alternatief heeft weten neer te leggen dat volgens ons stabiel lijkt.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. De verantwoordelijkheid voor de bestuurscrisis in Ridderkerk ligt bij de fractie van Leefbaar Ridderkerk en de groep Koppes. Zij hebben de weelde van de grote verkiezingsoverwinning in 2010 niet aangekund en zijn vanaf het begin
15 gaan bakkeleien. Daar betalen wij, zij nu de prijs voor. Het coalitieakkoord van Leefbaar en SGP kreeg in 2010 de titel mee: "Dienstbaar in vertrouwen". Het vertrouwen in de politiek is echter juist geschaad door het geruzie en deze breuk.

20 Als coalitiepartij weet je dat je compromissen moet sluiten en dat je soms akkoord moet gaan met besluiten die je persoonlijk of als partij niet genomen zou hebben. Ik ben zelf acht jaar fractielid geweest van een coalitiepartij. Ik weet hoe het voelt als je mee moet in het belang van de coalitie, in het belang van de bestuurbaarheid van de gemeente. Ik heb er slecht van geslapen, maar aan een breuk heb ik nooit gedacht. Dat werkt altijd
25 contraproductief en is slecht voor de bestuurbaarheid van Ridderkerk.

De fractie van Leefbaar Ridderkerk heeft op tijd ingezien dat besturen iets anders is dan actievoeren. Daarvoor heb ik respect. De groep Koppes heeft onder aanvoering van de heer Los niet willen erkennen dat Nieuw Reijerwaard, onder druk van provincie en stadsregio, een
30 bedrijventerrein moest worden. Door als een Don Quichot te blijven vechten tegen Nieuw Reijerwaard heeft de groep Koppes/Los deze bestuurscrisis over zich afgeroepen. De ruzie bij Leefbaar/Los heeft het college onnodig kwetsbaar gemaakt en kost twee wethouders hun baan, denken wij.

35 De CDA-fractie heeft bij de verkenner, mevrouw Nienhuis, het advies gegeven om de huidige coalitie van Leefbaar Ridderkerk en SGP te continueren tot de verkiezingen van 2014 en de oppositie eerder bij de besluitvorming te betrekken. Wat ons betreft, zou er gewerkt kunnen worden met wisselende meerderheden. Dat zoiets goed kan, is gebleken bij de begrotingsraad in november, het belangrijkste debat van het jaar. In goede harmonie zijn we met elkaar in
40 staat geweest om een verantwoorde begroting vast te stellen.

Het CDA past een bescheiden rol in deze bestuurscrisis. De burgers hebben bij de laatste verkiezingen duidelijk gemaakt dat het CDA een pas op de plaats moet maken. Na honderd jaar – ik overdrijf niet – deel uitgemaakt te hebben van coalities in Ridderkerk, proberen we nu, niet zonder succes, op een constructieve manier het Ridderkerkse belang te dienen vanuit de
45 oppositie.

De verkenner is met het advies gekomen voor een 'Verbreiding van de coalitie' met twee nieuwe partijen: ChristenUnie en D66/GroenLinks. Deze uitbreiding gaat de belastingbetaler onnodig veel geld kosten. Wethouder Los is vorig jaar al afgetreden en geniet wachtgeld, nu treedt er binnenkort weer een wethouder af en geniet wachtgeld en er komen zelfs twee
50 nieuwe (parttime) wethouders bij. Het college gaat dus mogelijk met vijf wethouders een herstart maken. En na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 komen er mogelijk weer vier nieuwe wethouders. De CDA-fractie vindt dat in een tijd van crisis en zware bezuinigingen niet verantwoord. Het echec van Leefbaar/Los is een dure affaire.

De vraag is ook of het Ridderkerkse bestuur zoveel stabielier wordt met de uitbreiding van twee partijen. Er moet opnieuw onderhandeld worden over het coalitieakkoord. Wat valt er nog bij te
55 stellen in het laatste jaar? De begroting voor 2013 is al vastgesteld. Er is, denken wij, nauwelijks beleids- en financiële ruimte.

5 De CDA-fractie respecteert de motieven van ChristenUnie en D66/GroenLinks om aan te sluiten bij de huidige coalitie. We zijn wel benieuwd wat ze nog concreet denken te bereiken ten opzichte van het huidige coalitiebeleid.

10 We wensen beide partijen succes, maar ze moeten oppassen niet onzichtbaar te worden als ze binnenkort achterop de bagagedrager van Leefbaar Ridderkerk en SGP springen. Je moet wel bij de pedalen kunnen.

Dank u wel.

15 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. Een helder rapport van de verkenner met een logische conclusie op het moment van verschijnen van het rapport. Het is voor de ChristenUnie wel een omschakeling geweest in de afgelopen twee weken. Voor ons staat bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen altijd voorop.
20 Of in de coalitie zitten, of in de oppositie. Wij willen ons inzetten voor het algemeen belang. In het eerste gesprek met de verkenner hebben wij ons advies gegeven. Dit bestond uit drie elementen. Wij hebben voorkeur voor de huidige coalitie. Wij vinden dat het accent meer gelegd moet worden bij mensen dan bij stenen. We zullen ons constructief opstellen maar zien deelname niet als eerste optie.

25 Hiermee dachten we klaar te zijn met ons advies aan de verkenner. Maar dat bleek anders te liggen. Onze fractie werd benaderd met de vraag om een nadere verkenning uit te voeren naar de combinatie van vier partijen. Daar hebben we intern over gesproken, een nachtje over geslapen en toen hebben we de verkenner geïnformeerd dat we wel voelden voor een nadere verkenning. Als zoiets onverwacht op je afkomt, handel je naar bevind van zaken.
30 Voor ons is bestuurlijke stabiliteit tot de verkiezingen in 2014 broodnodig. Een minderheidscollege zien wij als ongewenst. Wij nemen als ChristenUnie onze verantwoordelijkheid.

35 De gesprekken verliepen in een goede en open sfeer. Alle onderwerpen konden we bespreken, in verkennende zin. De conclusie van de verkenner dat de combinatie Leefbaar Ridderkerk, SGP, ChristenUnie, D66/GroenLinks kansrijk is, delen wij. Zowel op inhoudelijk, personeel als relationeel vlak. Er moet nog heel wat gebeuren, daar zijn wij ons van bewust en we staan er klaar voor.

40 We willen mevrouw Nienhuis bedanken voor haar aanpak.
Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes, groep Koppes.

45 **Mevrouw Van Nes:** Dank u, voorzitter. Vanavond debatteren wij over het rapport dat uitgebracht is door Miriam Nienhuis. Zij heeft in opdracht van de raad opgetreden als verkenner. Zij moest helder krijgen hoe de fracties dachten de bestuurlijke crisis in Ridderkerk op te lossen. We zijn onder de indruk van het werk dat zij in korte tijd heeft verzet.
50 Wat wij missen, is de zwartepiet die de oorzaak is van het probleem. Ik heb de behoefte om dit nog een keer voor het voetlicht te brengen. Groep Koppes is niet weggegaan maar weggestuurd. Om hier meer duidelijkheid in te scheppen, zijn wij bereid om de ontslagbrief in openbaarheid te brengen.
Wij hebben van alle kanten, nadat het stof was opgetrokken, geprobeerd de bestuurbaarheid van Ridderkerk voorop te stellen door van meet af aan te geven dat wij achter het
55 coalitieakkoord blijven staan en dat we bereid zijn gedoogsteun te geven aan de coalitie en dit college. Groot is dan ook onze verbazing dat wij niet uitgenodigd worden. De liefde voor de

5 ChristenUnie en D66/GroenLinks blijkt opeens groter te zijn. Dat was in 2010 wel anders. We zijn benieuwd wat dit voor consequenties heeft voor het coalitieakkoord en de positie van de huidige wethouders.

10 **De voorzitter:** Dat was de eerste termijn. Een debat van de raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval. Dezelfde volgorde.

15 **De heer Neuschwander:** Dank u wel, voorzitter. Het is moeilijk om dit debat te starten. Omdat er geen concrete vragen zijn gesteld. Er is wel veel kritiek gekomen. Ik wil voorkomen dat we teruggaan naar de situatie van voor 16 oktober. Daar is Ridderkerk niet bij gebaat. Wij hebben geen geheimen dus als zaken publiek gemaakt moeten worden, dan krijgt u dat.

20 We zitten in een situatie waarin we vanaf moment nul met elkaar verdergaan en kijken naar de beste en meest stabiele mogelijkheid om met elkaar verder te gaan. Deze optie was eruit gerold. Als u mij twee jaar geleden had gevraagd of ik had verwacht dat het zo zou gaan; nee, ik had niet verwacht dat het zo zou gaan. Het is mij tegengevallen. Ik heb er met de fractie alles aan gedaan om te proberen een stabiel beeld naar buiten te brengen. Daar zijn we helaas niet in geslaagd. We zullen proberen de draad weer op te pakken en te zorgen dat we voor Ridderkerk deze periode tot een goed einde kunnen brengen.

25 Ik heb opmerkingen genoteerd over wachtgeld. Dat zijn zaken die erg gevoelig en pijnlijk liggen. Wij zijn voornemens om zo veel mogelijk de hand op de knip te houden. Het wordt erg lastig als je je realiseert dat door de nieuwe verhoudingen - Leefbaar Ridderkerk is van tien naar zes fractieleden gegaan - wij 0,5 fte zullen moeten inleveren.

30 We gaan de gesprekken zoals ze er nu uitzien vol goede moed in. Wij proberen daarbij nuchter te blijven en te kijken naar de belangen voor Ridderkerk.

35 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Uw rekensom is juist. Van tien naar zes. Daarom zult u misschien 0,5 fte moeten inleveren. Dat zie ik niet helemaal zitten. De SGP heeft 1 fte en zij zijn met vijf fractieleden. Ik neem aan dat u ook nog één wethouder levert en afscheid neemt van de andere wethouders.

40 **De heer Neuschwander:** Inhoudelijk kan ik u er niet zo veel over melden. Ik ga de gesprekken niet met de poppetjes maar met de taken in. We gaan proberen te kijken of we daar uit kunnen komen. Bij de portefeuilles zullen personen moeten horen.

40 Wij zijn bij dat uitgangspunt uitgegaan van 1,5 fte.

De voorzitter: De heer Smit.

45 **De heer Smit:** In eerste termijn heb ik vooral van andere fracties gehoord dat zij hun eigen positie gemarkeerd hebben. Daar tussen heb ik eigenlijk geen verschil gehoord met dat wat ik in het rapport van de verkenner heb gelezen. Ik beschouw dat in hoge mate als een onderschrijving van de inhoud en validiteit van het rapport. Ook van de conclusie die daarin is getrokken.

50 Natuurlijk moeten we verder. De gesprekken zullen vervolgd gaan worden en dat moet uiteraard zo snel mogelijk en zo zorgvuldig als nodig is. Dat laatste is zeker niet minder belangrijk. Dat kennen we uit de formatiegesprekken van het eerste. We moeten geen vreemde formatieverrassingen hebben.

Dank u wel.

55 **Mevrouw Ripmeester:** Opvallend dat Leefbaar Ridderkerk een hoop kritiek heeft gehoord. Ik vond het zelf wel meevallen, behalve dat de oorzaak even benoemd werd, maar dat kan

5 onmogelijk als kritiek opgevat worden. Ik heb het er alleen over gehad dat Leefbaar Ridderkerk de 'veren' voor het aanstellen van een verkenner niet naar zichzelf moet trekken. Het was iets dat alle fractievoorzitters gedeeld mogen krijgen.

10 **De heer Neuschwander bij interruptie:** U begint nu weer over de sfeer, mevrouw Ripmeester, maar bij wie kwam het initiatief vandaan?

Mevrouw Ripmeester: Bij wie kwam de oorzaak vandaan?

15 Ik ga weer verder. Ik merkte aan de opmerking van de heer Neuschwander, dat hij ervan uitgaat dat er in de toekomst een wethoudersclub van 3,5 fte gaat zitten. Een uitbreiding met 0,5 fte. Dat is in ieder geval die 0,5 fte van de ChristenUnie. Ik vraag mij af of D66/GroenLinks ook nog 0,5 fte mag leveren. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen en ik zou het fijn vinden wanneer u dat wel doet. Ik neem aan dat u echt wel in staat bent om een inhoudelijk sterk en markant persoon te vinden voor de wethouderspost. Ik hoor graag of u dat gaat doen.

20 Ik ben blij te horen dat het relationeel en inhoudelijk zo ontzettend goed zit tussen deze partijen. Omdat we daar bij de laatste radio-uitzending die iedereen nog kan naluisteren via Uitzending Gemist bij Radio Ridderkerk, toch niet echt direct over dachten. Daarin vlogen mensen met elkaar over de bankjes, zeg maar. Ik ben blij dat het relationeel toch allemaal goed is gekomen en we daardoor gaan uitkijken naar een zeer stabiel bestuur. Waarbij ik
25 natuurlijk wel denk dat het vertrouwen van de burgers enigszins geschaad is door de breuk. Ik sluit me daarvoor volledig aan bij het CDA.

Over een goede harmonie bij de begrotingsraad denk ik dat de meningen wel verschillend
30 waren. Ik vind het knap dat de ChristenUnie in twee weken is omgeschakeld. Wij weten al dat zij bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt: oppositie of coalitie. Wij ondersteunen dat het accent verlegd moet worden van de stenen naar de mensen. U kunt wat dat betreft op onze steun rekenen. Ik vind het allemaal nogal wat tammetjes. Ik had wat meer inbreuk verwacht. Misschien moet ik
35 nog wat prikkelen. Of blijft iedereen gewoon op zijn handen zitten en hopen dat het snel over is?

De voorzitter: Dat heet uitlokken. De heer Neuschwander.

40 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, ik moet u zeggen dat de laatste woorden van mevrouw Ripmeester mij zeer aanspreken. Ik hoorde haar zeggen dat ze haar steun uitspreekt aan de ChristenUnie. Dat betekent dat er een breed draagvlak komt in deze nieuw te vormen coalitie.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Deze is natuurlijk altijd leuk. Ik wil mijn steun geven aan het verleggen van de aandacht van stenen naar mensen. Zoals u weet is dat het probleem van de laatste jaren geweest. U zegt dat de laatste twee jaar u erg zijn tegengevallen. Ik vind op het sociale vlak inderdaad ook dat het erg is tegengevallen. Dus ik hoop dat er nu weer evenwicht in beleid komt.

50 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, zoals ik in eerste termijn heb aangegeven, is de toekomst van Ridderkerk te belangrijk. Grote uitdagingen komen op ons af. Die kunnen geen minuut
55 uitstel dulden.

Zoals het CDA het verwoordde aan Leefbaar Ridderkerk en de groep Koppes: besturen is iets anders dan actievoeren. Ik constateer vanavond dat Leefbaar Ridderkerk dat wel aanvoelt.

5 Maar de groep Koppes niet. Degenen die hier over het interne gekrakeel praten, dat is hier totaal niet relevant, voorzitter. Het gaat over de toekomst van Ridderkerk. Inwoners en ondernemers zitten niet te wachten op een welles-nietes en ik heb gelijk. De toekomst van Ridderkerk is in het geding.

10 Voorzitter, de toekomst en het belang van Ridderkerk zijn in het geding. Laten we ophouden met elkaar de maat nemen of met wie wel en wie niet gelijk heeft. Dat moet onze drijfveer zijn. De uitkomst van de verkenner is dat er een poging wordt gedaan om een verbrede coalitie te smeden. Dat moet de insteek zijn en legt een grote verantwoordelijkheid bij die partijen. Laten we dat met zijn allen ondersteunen.

15 Ik heb in eerste termijn aan D66/GroenLinks en de ChristenUnie dezelfde vraag gesteld die ik eerder aan de verkenner heb gesteld. Wellicht kunnen zij daar nog antwoord op geven. Als ze dat niet kunnen, is dat ook een duidelijk antwoord.

20 **Mevrouw Fräser:** Om met de laatste opmerking van de VVD te beginnen. D66/GroenLinks heeft geen partijen uitgesloten. Dat is ook de reden waarom mevrouw Nienhuis heeft aangegeven dat wij daar neutraal in zaten. Alhoewel het wel zo is dat wij inhoudelijk meer overeenkomsten hebben dan de ChristenUnie. Dat is gewoon een objectief gegeven.

25 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Constateer ik het juist dat het een objectief gegeven is dat GroenLinks het gewonnen heeft van D66?

30 **Mevrouw Fräser:** Dit zijn uitspraken op basis van ons verkiezingsprogramma, mijnheer Van der Spoel. Ik hoorde de PvdA spreken over hoop en verwachtingen. Ik zie dat meer als een vorm van toejuichen van ons. Dat vind ik een positieve stimulans. Uw vraag over de wethouders: wij zitten er zo in dat inhoud eerst komt en daarna de personele invulling. Dus daar kan ik op dit moment geen uitspraak over doen.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Of wij dat toejuichen is de bescheidenheid die ik ook bij de vorige coalitie bemerkte. Dat ligt iets anders. Ik heb u een concrete vraag gesteld. Bent u ook gevraagd om 0,5 fte wethouder te leveren?

40 **Mevrouw Fräser:** Ik denk dat dat op dit moment niet relevant is. We gaan kijken of we op basis van inhoud een coalitie kunnen sluiten. Als dat het geval is, kunnen we het gaan hebben over poppetjes, invulling en portefeuilles. Op dit moment kan ik daar geen uitspraak over doen en is het niet relevant.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Ik heb het niet over poppetjes, invulling en inhoud. Ik heb het gewoon over geld. Het kost geld.

50 **Mevrouw Fräser:** Dat invulling van poppetjes een consequentie heeft, is duidelijk. Maar dat verandert mijn antwoord niet. Dit was eigenlijk mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dat kan. De heer Meij.

55 **De heer Meij:** Dank u wel, voorzitter. Ik wil mijn omissie van mijn eerste termijn goedmaken. Ik wil mevrouw Nienhuis complimenteren voor haar perfecte werk. Ik had niet anders verwacht want ik heb hoge verwachtingen van u. Nu het preciaire onderwerp. De heer Neuschwander gaf het al aan. Het is geen gemakkelijk onderwerp maar als je het over wachtgeld hebt, wil ik dat hier toch noemen. Het is gebruikelijk om dit soort zaken niet te noemen. Maar er gebeurt hier nogal wat. We gaan misschien naar drie wethouders die terugtreden in twee jaar tijd. In een tijd waarin we elke euro willen

5 omdraaien en mogelijk extra moeten bezuinigen.

Ik hoor dat er toch – jammer dat mevrouw Fräser er niet direct antwoord op geeft – twee nieuwe wethouders bijkomen. Er gaat maar 0,5 fte af. Dat betekent toch meer wachtgeld en meer wethouders.

10 Ten aanzien van de coalitie. Er staan veel uitdagingen te wachten. Ik heb sterk het beeld dat we de grote dossiers met elkaar geslecht hebben, of in ieder geval tot een oplossing hebben gebracht. Denk aan de tram, die speelt voorlopig niet, ik denk aan Nieuw Reijerwaard en de Metropoolregio. Ik heb het idee dat het met de controversiële onderwerpen wel meevalt. Waar
15 het komend jaar wel op aankomt, is hoe we naar de rol van de overheid kijken. Wordt het meer overheid of meer samenleving? We hebben als CDA-fractie bij de begroting aangegeven dat het meer samenleving moet worden, we moeten bezuinigen. Meer samenleving: we moeten meer samen met en voor elkaar doen. Minder naar de overheid kijken. Dat zou wat ons betreft de rode draad voor het komend jaar moeten zijn. Daar zullen de meningen wel over
20 verschillen. Dat hebben we bij de begrotingsraad gezien. Er zijn verschillen van mening, maar ik denk, mevrouw Ripmeester, dat het in goede harmonie is gegaan. Niet iedereen zal even tevreden zijn geweest. Maar ik vind het knap van ons allemaal dat we op zo'n dag de begroting hebben goedgekeurd.

Ik heb nog een vraag, ik weet niet aan wie ik hem moet stellen. Waarschijnlijk aan de vier
25 coalitiepartijen. Komt er nu een nieuw coalitieakkoord of komt er een aanhangsel op het bestaande coalitieakkoord?

Dat waren de punten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Japenga, ChristenUnie.

30 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. De vraag van de VVD wil ik niet onbeantwoord laten. Nee, wij hebben geen partij uitgesloten. Ons is deze optie voorgelegd. We hebben er een nachtje over geslapen en we hebben er wat over gesproken. Toen hebben we gezegd dat we wat gesprekken zouden aangaan. Er was geen sprake van een negatieve keuze richting de
35 VVD.

De PvdA vroeg of het vernieuwde akkoord een kanteling richting groen en sociaal zou gaan opleveren. Ik heb in mijn eerste termijn gezegd dat het van onze kant zeker de inzet is. Als u
40 mijn algemene beschouwingen van 1 november jl. nog in herinnering kunt halen, zal het duidelijk zijn dat het daar wat onze partij betreft voortdurend in zit. Dus wij zullen er zeker aan meewerken. Samen met de PvdA doen we op dit onderwerp altijd heel veel zaken. We voelen elkaar aan. Wat dat betreft zullen wij er in welke vorm we dan ook verder gaan, zeker een bijdrage aan blijven leveren. Dat zal voor ons niet veranderen. Waar we voor staan daar staan we voor. Dat nemen we mee. Dat kunt u van ons verwachten.

45 Wat ons betreft komt er dus een fris coalitieakkoord. We moeten nog anderhalf jaar verder. Daar moeten we nuchter in zijn. Het zal geen wereldschokkende veranderingen teweegbrengen. We zijn gebaat bij een stabiele situatie waarin Ridderkerk haar besluiten kan nemen. Dat is het allergrootste belang. Daar moeten we na vanavond meteen mee starten.

50 **De voorzitter:** Tot slot, mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes: Dank u, voorzitter. Ik proef bij het CDA nog steeds een zuur gevoel naar
55 aanleiding van de verkiezingsuitslag van 2010. U spreekt richting ons over een actiegroep. Maar, vergeet niet dat wij opkomen voor de inwoners van Ridderkerk en dat mis ik nogal eens bij andere fracties.

5 Verder kan ik volledig instemmen met de PvdA met het inleveren van 1 fte als het Leefbaar Ridderkerk aangaat. Passend bij het zetelaantal. Dus ik zou zeggen ChristenUnie een wethouder erbij en misschien D66/GroenLinks ook.

Over de relaties. Binnen de coalitie maken wij ons enigszins zorgen. Maar, we wachten af hoe het gaat lopen. Dat is nu niet aan ons.

10

Wij geven geen steun aan het advies van de verkenner omdat wij vinden, denken en weten dat een nieuwe wethouder een lange inwerktijd nodig heeft. Er is nog een jaar te gaan naar de verkiezingen. Dus het wordt wat krap. We hebben met financiële consequenties te maken als wachtgeld, salarissen voor nieuwe wethouders en op deze manier wordt de door Leefbaar Ridderkerk zo bejubelde eerste bezuiniging van 2010 op wethouders volledig tenietgedaan.

15

Dank u wel.

20 **De heer Meij:** Nog een reactie op mevrouw Van Nes. U noemt Leefbaar Ridderkerk en het CDA. U bent in de raad gekozen. Dat betekent automatisch dat u geen actiegroep meer bent. U bent bestuurder en zoekt een meerderheid. U moet mij eens aanwijzen wat u bereikt hebt met uw inbreng. Dus als u nu richting het CDA, Leefbaar Ridderkerk of alle andere partijen die u noemde – u scheert ze allemaal over een kam – kan ik geen enkel succes van uw acties noemen. Ondanks alle toestanden die u hebt veroorzaakt.

25

Mevrouw Van Nes: Ik vraag me even af welke acties wij gevoerd hebben waardoor wij het etiketje 'actiegroep' krijgen. Wat wij bereikt hebben, zult u aan Leefbaar Ridderkerk moeten vragen. Dat moet nog in die periode hebben plaatsgevonden.

30 **De voorzitter:** Ik kijk nog even rond. We hebben twee termijnen gehad. De fracties en de meerderheid van de raad ondersteunen het advies van de verkenner, en roepen de fracties SGP, ChristenUnie, Leefbaar Ridderkerk en D66/GroenLinks op te komen tot resultaten. En ook om daarmee haast te maken en de raad zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van de verdere onderhandelingen. Is dat een juiste conclusie? Dat is vastgesteld.

35

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voor mijn duidelijkheid: we stellen nu toch geen verkenning vast?

40 **De voorzitter:** Dat heb ik ook niet gezegd. Ik heb gesproken over 'ondersteunt het advies van de verkenner'. Althans een meerderheid van de raad. We zijn weer tot elkaar. Ik geef de voorzitter van de grootste fractie, de heer Neuschwander het woord.

45 **De heer Neuschwander:** Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Nienhuis, beste Miriam. Na vanavond zit uw taak als verkenner erop. U hebt in een zeer kort tijdbestek, nog voor 1 december wat onze streefdatum was, een geweldige prestatie neergezet.

Nu is dat voor u niets nieuws want ook in uw vorige functie binnen deze gemeente stond u erom bekend dat u in dit soort situaties de koe bij de hoorns wist te vatten. Dat hebt u wederom gedaan. Namens de hele raad wil ik u bedanken. Daar horen een boeket en een kleine attentie bij.

50 Bij de functie van verkenner hoort, zoals u weet, een duidelijk herkenbaar kledingstuk. Dat wil ik u graag overhandigen.

Overhandiging van een 'verkennerpetje' en een boeket bloemen.
[applaus]

55

De voorzitter: Daarmee is deze vergadering gesloten

5 Het is 21.02 uur.